

Факультет дошкільної освіти
Кафедра дошкільної педагогіки і психології

Мнемотехніка в розвитку дітей дошкільного віку

Освітній рівень	перший (бакалаврський)
Статус дисципліни	вибіркова
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	012 Дошкільна освіта
Освітньо-професійні програми	«Дошкільна освіта та мова і література (англійська)»; «Дошкільна освіта і початкова освіта»; «Дошкільна освіта та психологія», «Дошкільна освіта та логопедія», «Дошкільна освіта та фізична культура»
Кількість кредитів	4
Форма навчання	Денна/заочна

Викладач: доктор філософії, старший викладач Аторіна Вікторія Миколаївна
Email: atorina@gnpu.edu.ua

Кількість часу на вивчення

Лекцій	32 (д.ф.н.)	10 (з.ф.н.)
Практичних занять	28 (д.ф.н.)	8 (з.ф.н.)
Самостійна робота студента	60 (д.ф.н.)	102 (з.ф.н.)
Форма контролю	Залік	Залік

Навчальна дисципліна «Мнемотехніка в розвитку дітей дошкільного віку» сприяє процесу формування у студентів практичних умінь та навичок щодо розширення освітнього простору, розвитку професійного мислення, професійних умінь та навичок для ефективної діяльності у закладах дошкільної освіти. Застосування прийомів мнемотехніки дозволяє по-новому розв'язувати проблеми навчання дітей, завдяки формуванню відповідних навичок, творчому підходу до організації роботи, створення ситуації успіху, що є найдоцільнішою мотивацією процесу ефективного навчання.

Мета дисципліни: формування у студентів компетентностей, необхідних для забезпечення ефективної педагогічної діяльності у формуванні і розвитку в дітей дошкільного віку вмінь та навичок ефективно засвоювати складний для сприймання програмовий матеріал через опанування технології мнемотехніки.

Завдання дисципліни:

- розвивати пізнавальні здібності особистості: творче, логічне, образне мислення;
- вчити студентів стимулювати бажання дітей ставити перед собою свідомі мнемічні цілі (запам'ятати, пригадати, відтворити) і прагнення їх досягти;

- вчити студентів спиратися на закономірності мимовільного запам'ятовування дітьми дошкільного віку, розвивати довільну пам'ять, смислове й опосередковане запам'ятовування;

- формувати позитивну мотивацію до навчання через створення ситуацій успіху, сприяти розвитку в дітей упевненості у власних можливостях;

- розвивати комунікативні здібності здобувачів освіти через збагачення лексичного запасу, введення його в активну лексику через оперування вербальними і невербальними асоціаціями;

- формувати ключові компетентності та наскрізні вміння, необхідні у повсякденному житті і трудовій діяльності та достатні для вивчення різних дисциплін і продовження освіти;

- створити позитивну, доброзичливу атмосферу співпраці та взаємодії через індивідуальну, парну, групову форми роботи для отримання студентами задоволення від процесу навчання.

Міждисциплінарні зв'язки: «Психологія дитяча», «Психологія загальна», «Педагогіка загальна».

Згідно з вимогами Стандарту й освітньої програми підготовки фахівців дошкільної освіти бакалаврського рівня, студенти в процесі вивчення дисципліни оволодівають такими компетентностями і набувають таких умінь:

Загальні компетентності:

КЗ-3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

КЗ-4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

КЗ-5. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

КЗ-6. Здатність до міжособистісної, командної взаємодії.

КЗ-7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

КЗ-8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях, швидко і гнучко реагувати на зміни, виявляти самостійність.

Спеціальні компетентності:

КС-1. Здатність працювати з джерелами навчальної та наукової інформації.

КС-18. Здатність знаходити, опрацьовувати потрібну освітню інформацію та застосовувати її в роботі з дітьми, батьками.

КС-20. Здатність до самоосвіти, саморозвитку, до безперервності в освіті для постійного поглиблення загальноосвітньої та фахової підготовки, перетворення набуття освіти в процес, який триває впродовж усього життя людини.

Після вивчення дисципліни в студентів мають бути сформовані такі **програмні результати навчання:**

ПР-17. Здійснювати суб'єкт-суб'єктну взаємодію і розвивальне міжособистісне педагогічне спілкування з дітьми дошкільного віку та особистісно- і соціально зорієнтоване спілкування з батьками.

Методи викладання:

- словесні;
- наочні;
- практичні;
- технологія мультимедійного навчання;
- технологія інтерактивного навчання.

Організаційні та навчальні обов'язки студентів:

- відвідувати лекції та практичні заняття;

- брати участь у практичних заняттях під час обговорення теоретичних питань, виконання колективних та індивідуальних завдань, тестування тощо;
- аргументовано відстоювати власну думку з теми заняття, якщо вона не збігається з думкою викладача;
- самостійно оволодівати теоретичним матеріалом окремих тем або питань за рекомендованою літературою, складати конспекти, таблиці, схеми, виконувати завдання різного рівня складності;
- виконувати завдання тематичного контролю, брати участь у підсумковому тестуванні;
- у разі потреби отримувати додаткові консультації викладача за змістом освітнього компоненту;
- у випадку незгоди з отриманою оцінкою мати право на перескладання тем;
- дотримуватися правил техніки безпеки й охорони праці в умовах невизначеності, під час повітряних тривог.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№ з/п	Перелік тем лекцій та практичних занять	Лекції	Практичні
1.	Тема 1. Теоретико-методичні основи застосування методів та прийомів освітньої мнемотехніки в сучасній освіті.	4 год (д.ф.н.) 2 год (з.ф.н.)	2 год (д.ф.н.) 2 год (з.ф.н.)
2.	Тема 2. Методи та прийоми освітньої мнемотехніки.	4 год (д.ф.н.) 2 год (з.ф.н.)	4 год (д.ф.н.)
3.	Тема 3. Методи та прийоми освітньої мнемотехніки.	4 год (д.ф.н.)	4 год (д.ф.н.) 2 год (з.ф.н.)
4.	Тема 4. Методи та прийоми освітньої мнемотехніки.	2 год (д.ф.н.)	2 год (д.ф.н.)
5.	Тема 5. Методи та прийоми освітньої мнемотехніки.	4 год (д.ф.н.) 2 год (з.ф.н.)	4 год (д.ф.н.) 2 год (з.ф.н.)
6.	Тема 6. Методи та прийоми освітньої мнемотехніки.	2 год (д.ф.н.)	2 год (д.ф.н.)
7.	Тема 7. Практичне застосування технології мнемотехніки в системі освіти.	2 год (д.ф.н.)	2 год (д.ф.н.)
8.	Тема 8. Методика та приклади ефективного засвоєння інформації	4 год (д.ф.н.) 2 год (з.ф.н.)	4 год (д.ф.н.)
9.	Тема 9. Застосування психодіагностики для вивчення ефективності впровадження методів та прийомів мнемотехніки в освітній процес.	6 год (д.ф.н.) 2 год (з.ф.н.)	4 год (д.ф.н.) 2 год (з.ф.н.)
Всього:		32 год (д.ф.н.) 10 год (з.ф.н.)	28 год (д.ф.н.) 8 год (з.ф.н.)

Система оцінювання (критерії оцінювання та шкала оцінювання)

Таблиця 1

**Відповідність шкал оцінювання та критеріїв визначення рівнів навчальних досягнень
здобувачів освіти**

Сума балів за 100-бальною шкалою	Оцінка ECTS	Рівні навчальних досягнень студентів
90-100	A	Високий рівень володіння теоретичними знаннями й практичними вміннями
82-89	B	Достатній рівень оволодіння знаннями навчального матеріалу, вміннями їх практичного впровадження
74-81	C	Середньо-достатній рівень володіння теоретичним матеріалом та готовності до оперування набутими вміннями й навичками
64-73	D	Середній рівень володіння теоретичними знаннями, практичними вміннями й навичками
60-63	E	Рівень володіння теоретичним матеріалом, практичними вміннями й навичками визначається нижчим за середній
35-59	FX	Низький рівень володіння навчальним матеріалом, студент не спроможний опанувати практичні вміння без додаткових занять з дисципліни
1-34	F	Низький рівень знань із дисципліни, відсутність практичних умінь і навичок, що є підставою для повторного вивчення дисципліни

Таблиця 2

**Розподіл балів у межах навчальної дисципліни для студентів денної
форми навчання**

<i>Практичні заняття, самостійна робота</i>														Модульний контроль	Форма семестрової атестації – залік	
Максимальна кількість балів – 84														Максимальна кількість балів – 16	Максимальна кількість балів –	
ПЗ, СР	ПЗ, СР	ПЗ, СР	ПЗ, СР	ПЗ, СР	ПЗ, СР	ПЗ, СР	ПЗ, СР	ПЗ, СР	ПЗ, СР	ПЗ, СР	ПЗ, СР	ПЗ, СР	ПЗ, СР	ПЗ, СР	МК	–
№1	№2	№3	№4	№5	№6	№7	№8	№9	№10	№11	№12	№13	№14	№1		
6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	16		

Таблиця 3

Розподіл балів у межах навчальної дисципліни для студентів заочної форми навчання

<i>Практичні заняття</i>				<i>Самостійна робота</i>										<i>Модульній контроль</i>	<i>Форма семестрової атестації – залік</i>	
Максимальна кількість балів – 24				Максимальна кількість балів – 60										Максимальна кількість балів – 6	Максимальна кількість балів – 10	
ПЗ, СР	ПЗ, СР	ПЗ, СР	ПЗ, СР	СР	СР	СР	СР	СР	СР	СР	СР	СР	СР	СР	МК	10
№1	№2	№3	№4	№5	№6	№7	№8	№9	№10	№11	№12	№13	№14	№1		
6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6		

Основна література

1. Варій М.Й. Психологія: навчальний посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2021. 288 с.
2. Дуткевич Т. В. Дитяча психологія: навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2018. 424 с.
3. Дуткевич Т. В. Дитяча розвивально-корекційна психологія : модульний навчальний посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2021. 304 с.
4. Дуткевич Т. Загальна психологія: теоретичний курс. Київ: Центр учбової літератури, 2021. 388 с.
5. Москалець В.П. Загальна психологія : підручник. Київ : Ліра–К, 2020. 564 с.
6. Павелків Р. В. Загальна психологія : підр. для студ. вищ. навч. заклад. 3-тє вид., доп. Київ : Кондор, 2024. 576 с.
7. Поніманська Т. І. Дошкільна педагогіка : підруч. 4-тє вид., переробл. К. : Академія, 2018. 408 с.
8. Чепурний Г. А. Освітня мнемотехніка: навчально-методичний посібник. Тернопіль : Мандрівець, 2020. 152 с.